

B) Μετβ. 1) Κενῶ, ἐκκενῶ, χύνω κοιν. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ.): 'Αδειάζουν τὰ ποτήρια - τοὶ στάμνες - τὰ βαρέλλα καὶ κττ. κοιν. Τοῦ ἀδειασε τρεῖς πιστολεῖς Κεφαλλ. κ. ἀ. || Φρ. "Αδειάζε μας τὴ γωνιά! - τὸν τόπο! (φύγε ἀπ' ἐδῶ!) σύνηθ. *Αδειασέ μας τὰ πιάτα (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Ζάκ. 'Εδασεν ἀτα ἀφκάτ' ἀτ' (τὰ ἀδειασε ἀποκάτω του, ἀπεπάτησεν, ἐπὶ τοῦ φοβηθέντος ὑπερβολικῶς) Κοτύωρ. || Γνωμ. "Οποιους ἀδειάζ χυνοίς νὰ γυμίζ γλήγουρα θὰ βρῆς τοὺν πάτου Λεσβ. Πρ. ἀπαδειάζω. 2) Ἀπαντλῶ, συνήθως ὡς δρ. ναυτικός: 'Αδειάζω τὰ νερά (ἐξάγω εἰς τὴν θάλασσαν τὰ εἰς τὸ σκάφος εἰσρέοντα ὕδατα) σύνηθ. Φρ. 'Αδειάζου τ' βάρκα (ἀποπατῶ) ΑΙν. Πρ. εὐκαιρία.

ἀδειανάδα ἡ, Κρήτ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀδειανός.

1) Σχολή, εὐκαιρία: Θαρεῖς πᾶς ἔχω τὴν ἀδειανάδα σου; Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀδεια 3. 2) Κενὸς χῶρος: 'Σ τὴ μέσα βάδα τοῦ φούρουν εἴν' ἀδειανάδα γιὰ δγὸ ψωμά.

ἀδειανδες ἐπίθ. σύνηθ. ἀειδαρὸς Πελοπν. (Λακων.) ἀδκειανὸς Κύπρ. δειανὸς Μακεδ. (Βελβ.) κ. ἀ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀδειος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ανός. Πρ. λεῖος - λειανὸς κττ. ίδ. ΓΧατζιδ. MNE 2,117. 'Η λ. καὶ παρὰ Δουκ.

1) 'Ο σχολάζων, ὁ ἔχων ἀδειανή, ἀργός, εὐκαιρος σύνηθ.: Λὲν εἶμαι ἀδειανὸς σήμερα νὰ πά' νὰ δγῶ τ' ἀμπέλι Βιθυν. (Κατιρ.) Εἰν' ἀδειανὸ τὸ κωπέλλι σου νὰ πάῃ σ' ἔνα θέλημα; Κεφαλλ. Εἰν' ἀδειανὸ τὸ ζῆρο νὰ κάμη ἐν' ἄγωι; αὐτόθ. || Παροιμ. 'Αδειανὸς καλόγερως ἔγραφε κι ἀπέγραφε (ἐπὶ τοῦ ἀρέγουν, δστις κατατρίβει τὸν καιρόν του εἰς ἀλυσιτελῆ ἔργα διὰ νὰ φαίνεται πολυάσχολος) Λευκ. κ. ἀ. 'Αδειανὸς καλόγερως μνῆγες ἐκοντάρενε (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Ήπ. 'Αδειανὸς ἀρκάτης θωρεῖ κολοιοὺς 'ς τὸ πέλαος Κύπρ. Συνών. *ἀδειασάρις, *ἀδειασερός, ἀδειατος 1, ἀδειος 1, εὐκαιρος. 2) Κενὸς σύνηθ.: Ἀδειανὴ στάμνα, ἀδειανὸ βαρέλλει-πιάττο κττ. Πάει κ' ἔρχεται μὲ τὰ χέρια ἀδειανὰ σύνηθ. || Φρ. 'Αδειανὸς κοννάμενος ἐγύρισε (μὲ κενὰς τὰς χεῖρας) Κεφαλλ. Βρῆκα τὸ μπελᾶ μον 'ς ἀδειανὴ μερεὰ (ἀνατίως) Πελοπν. (Αρχαδ.) Ψ' κή, 'δειανός! (ψυχή, κάνεις!) Μακεδ. (Βελβ.) || Παροιμ. 'Αδειανὰ τὰ χέρια σου, κακὸ εἴν' τὸ ποδιακό σου (ὅταν ἔρχεσαι μὲ κενὰς τὰς χεῖρας, θ' ἀποτύχης) Ιόνιοι Νῆσ. Ἀδειανὸ βαρέλλι φίλο δὲν πιάνει (ὅτι ἔκεινος γίνεται φίλος μας, δστις προσδοκῆ παρ' ἡμῶν χάριτας) Πελοπν. (Γορτυν.) Σακκὶ ἀδειανὸ δὲ στέκει δλόρτο (ὅτι ἡ μωρία τῶν ἀνθρώπων σὺν τῷ χρόνῳ ἀποκαλύπτεται) Κεφαλλ. || 'Άσμ.

Νὰ σου τσακίσω τὸ σταμνὶ | νὰ πάς 'ς τὴ μάντα σ' ἀδειανὴ Ήπ. Συνών. ἀδειατος 2, ἀδειος 2, εὐκαιρος.

'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τὸν τύπ. 'Αδειανὸ Σῦρ. 'Δειανὸ Σῦρ.

ἀδειανοσακκούλης ἐπίθ. Κεφαλλ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀδειανὸς καὶ τοῦ οὐσ. σακκούλλα.

Πάμπτωχος: 'Αδειανοσακκούλης εἴν' εὔτεινος εύτοι.

*ἀδειασάρις ἐπίθ. ἀδκειασάρις Κύπρ.

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀδειασι.

'Ο σχολάζων, ἀργός, εὐκαιρος: Παροιμ. φρ. 'Ο παππᾶς ὁ ἀδκειασάρις θάβκει τῶαι τοὺς ζωντανοὺς (ἐπὶ τοῦ στερουμένου ἔργασίας καὶ ζητοῦντος διὰ παντὸς τρόπου ἔργασίαν). Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀδειανὸς 1.

*ἀδειασερός ἐπίθ. ἀδκειασερός Κύπρ.

'Εκ τοῦ οὐσ. ἀδειασι καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ερός.

* 'Αδειασάρις, δ ίδ.: Παροιμ. 'Αδκειασερός παππᾶς θάβκει τῶαι ζωντανούς.

ἀδειασι ἡ, Κύθν. Μεγίστ. ἀδκειάσι Κύπρ.

'Εκ τοῦ ο. ἀδειάζω.

1) Σχολή, εὐκαιρία, καιρὸς Κύθν. Κύπρ. Μεγίστ.: Δὲν ἔχω ἀδειασι Μεγίστ. 'Αμα εῦρω ἀδκειάσιν, 'εν-νά 'ρτω νὰ σου δουλέψω Κύπρ. 'Έχω δουλεύαν πολλὴν τῶαι 'ἐν ἔχω ἀδκειάσιν αὐτόθ. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀδεια 3. 2) Ἐλάττωσις, μείωσις, κυρίως ἐπὶ τῆς σελήνης, δταν ἀρχῆς νὰ φθίνῃ Κύθν.: 'Αδειασι τοῦ φεγγαριοῦ (τὸ διάστημα, καθ' δ ἀρχῆς ει νὰ φθίνῃ ή σελήνη) Κύθν. Συνών. χάσι.

ἀδειασγά ἡ, Κεφαλλ.

'Εκ τοῦ ο. ἀδειάζω.

1) Σχολή, εὐκαιρία, καιρός: Μωρ' ἀδειασμὰ πόχει αὐτός! (εὐκαιρεῖ διὰ πᾶσαν ἐνασχόλησιν). Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀδεια 3. 2) 'Η πρᾶξις τοῦ κενοῦν, ή κένωσις: Τό καμε ἀδειασμὰ τὸ σπίτι (τὸ ἀδειασε καὶ ἔφυγε). 'Η ἀδειασμὰ εὐτεινοῦ τοῦ βαρελλιοῦ θὰ γένη σὲ τρεῖς μῆνες. 3) Κενὸς χῶρος, εύρυχωρία: 'Εχει ἀδειασμὲς αὐτὸς (έχει εύρυχωρίαν). Συνών. ἀδεια 4.

ἀδειασμα τό, Λεξ. Γαζ. (λ. ἐκκένωσις) ἀδειασμαν Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀδειασμα 'Απουλ. ἀδειαμ-μα Καλαβρ. (Μπόβ.)

'Εκ τοῦ ο. ἀδειάζω.

1) Βραδύτης, χρονοτριβή 'Απουλ. Μπόβ. 2) Κένωσις Λυκ. (Λιβύσσ.) — Λεξ. Γαζ.

ἀδειασταμπάρης ὁ, ἀμάρτ. ἀδειασταμπάρ'ς Ήπ.

'Εκ τῶν οὐσ. *ἀδειαστής καὶ ἀμπάρι κατ' ἀντίστροφον σύνθεσιν.

'Ο κενῶν τὸ ἀμπάρι, τὴν σιταποθήκην: Παροιμ. Μάρτις, γδάρτις, ντουμπανούβαεν'ς κι ἀδειασταμπάρ'ς (ὅτι κατὰ Μάρτιον ἔξαντλοῦνται δλαι αἱ προμήθειαι τῆς οἰκογενείας). Συνών. ἀμπαροτινάχτης, κοφινιδοτινάχτης, τιναχτοκαλαθίδης.

ἀδειατος ἐπίθ. Σίφν. ἀδειατὸς Νάξ. (Βόθρ. Φιλότ.) Σίφν. Τῆν. ἀδειατὲς Σκῦρ.

'Εκ τοῦ ἐπιθ. ἀδειος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-ατος κατὰ τὸ ἀντίθ. γεμάτος. Πρ. ἀδρός-ἀδράτος.

1) 'Ο ἔχων ἀδειαν, σχολάζων, ἀργός Σίφν. Τῆν.: Εἶσαι ἀδειατὸς αὔριο νὰ μοῦ κονβαλῆς ξύλα; Σίφν. 'Αδειατὸς εἶσαι καὶ κάθεσαι καὶ τοῦ μιλεῖς; αὐτόθ. Ο δεῖνα ἀδειατὸς πόμ'νε Τῆν. Συνών. ἀδειανὸς 1, *ἀδειασάρις, *ἀδειασερός, ἀδειος 1, εὐκαιρος. 2) Κενὸς Νάξ. (Βόθρ. Φιλότ.) Σίφν. Σκῦρ.: Τόπος ἀδειατὸς Σίφν. 'Αδειατὸ εἴναι τὸ σταμνὶ αὐτόθ. Τό καμε ἀδειατὸ τὸ σπίτι αὐτόθ. Συνών. ἀδειανὸς 2, ἀδειος 2, εὐκαιρος.

ἀδειλγαστος ἐπίθ. Εύβ. (Κάρυστ.) — Λεξ. Γαζ. (λ. ατρομοιος) ἀδειλγαστους Στερελλ. (Αίτωλ.)

'Εκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *δειλιαστὸς <δειλιάζω.

"Ατρομος, ἄφοβος, τολμηρός ἔνθ' ἀν.: 'Αδειλγαστο παλληκάρι Κάρυστ. Τοὺ μάτ' αὐτ' νοῦ είνι ἀδειλγαστου Αίτωλ. Συνών. ατρόμαχτος, ατρόμητος.

